

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ตามทัศนะของผู้ประกอบการในจังหวัดลพบุรี จังหวัดสระบุรี และจังหวัดสิงห์บุรี ได้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 361 คน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 361 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ผู้วิจัยนำเสนอข้อมูลดังนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิต คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ตามทัศนะของผู้ประกอบการ
2. เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ตามทัศนะของผู้ประกอบการ จำแนกเป็น ตำแหน่งหน้าที่ ประเภทของสถานประกอบการ และความต้องการใช้บัณฑิต

สมมติฐานการวิจัย

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี มีความแตกต่างกันเมื่อจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ ประเภทของสถานประกอบการ และความต้องการใช้บัณฑิต

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ผู้วิจัยสร้างแบบสำรวจเพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูล ผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน และวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบสำรวจ ซึ่งแบบสำรวจได้สร้างขึ้นมีค่าความเชื่อมั่น 0.8107
2. นำแบบแบบสำรวจเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 361 คน
3. วิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสำรวจที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยนี้ แบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้
 - 3.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสำรวจ โดยใช้ค่าสถิติ ความถี่ และร้อยละ
 - 3.2 วิเคราะห์เกี่ยวกับระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตของผู้ประกอบการ โดยใช้ค่าสถิติ ความถี่ และร้อยละ
 - 3.3 วิเคราะห์เปรียบเทียบ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ตามทัศนะของผู้ประกอบการ จำแนกเป็นเพศ ตำแหน่งหน้าที่

ประเภทของสถานประกอบการ และความต้องการใช้บัณฑิต โดยใช้ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way-ANOVA) โดยการทดสอบค่าเอฟ (F-test) เมื่อมีนัยสำคัญทางสถิติจึงเปรียบเทียบรายคู่ โดยใช้วิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's test) แบ่งกลุ่มได้ดังนี้

แบบวิธีค่าสถิติทดสอบเอฟ (F-test) ใช้วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA) เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป ได้แก่ ตำแหน่งหน้าที่ประเภทของสถานประกอบการ และความต้องการใช้บัณฑิต

4. ดำเนินการวิจัยและสรุปผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

ผลสรุปการศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ตามทัศนะของผู้ประกอบการ ในจังหวัดลพบุรี จังหวัดสระบุรี และจังหวัดสิงห์บุรี ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ในการวิจัยนี้ จำนวน 361 คน เรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตของผู้ประกอบการ โดยจำแนกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ผู้ตอบแบบสำรวจจำนวน 361 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 55.10 มีตำแหน่งหน้าที่เป็นตำแหน่งอื่นๆ มากที่สุด และรองลงมาเป็นตำแหน่งเจ้าของกิจการ คิดเป็นร้อยละ 23.00 ส่วนใหญ่เป็นสถานประกอบการที่จำหน่ายในประเทศและส่งออก ร้อยละ 52.60 และบัณฑิตที่ใช้ส่วนใหญ่เป็นสาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ร้อยละ 66.50 เคยใช้บัณฑิตจากคณะวิทยาการจัดการ คิดเป็นร้อยละ 54.30 รับพนักงานเข้าทำงานในช่วง ระหว่างเดือนกันยายน – ตุลาคม คิดเป็นร้อยละ 43.80 ความสำคัญของคุณลักษณะของบัณฑิตด้านบุคลิกภาพของบัณฑิต คิดเป็นร้อยละ 39.10 ความรู้/ความสามารถภาษาอังกฤษ คิดเป็นร้อยละ 31.60 กิจกรรมใดที่จะช่วยเหลือนักศึกษาให้มีโอกาสหางานคือ จัดแนะแนว เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับแหล่งงานและการสมัครงาน คิดเป็นร้อยละ 36.60 มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรีมีส่วนช่วยในการพัฒนาบุคลากร จัดฝึกอบรมระยะสั้นให้กับพนักงาน คิดเป็นร้อยละ 35.20

2. ผลการวิเคราะห์ระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตตามทัศนะของผู้ประกอบการของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 ด้าน พบว่า ระดับความคิดเห็นของผู้ประกอบการที่ใช้บัณฑิตในจังหวัดลพบุรี จังหวัดสระบุรี และจังหวัดสิงห์บุรีมีระดับความคิดเห็นในด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.838$, S.D.= 0.822) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย กล่าวคือ ใฝ่หาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ มีวิสัยทัศน์กว้างไกล และพัฒนาความรู้ให้ทันต่อเหตุการณ์ และสามารถนำความรู้ไปใช้กับงานที่ได้รับมอบหมาย และระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตที่น้อยที่สุดคือ มีความรู้ทางทฤษฎีอย่างลึกซึ้ง

ระดับความคิดเห็นของผู้ประกอบการในจังหวัดลพบุรี จังหวัดสระบุรี และจังหวัดสิงห์บุรีมีระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตด้านความรู้ความสามารถพิเศษภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.976$, $S.D.=0.528$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิต 3 อันดับแรก คือ ใช้คอมพิวเตอร์พื้นฐานและอินเทอร์เน็ต (internet) ได้ รองลงมาคือ ใช้อุปกรณ์เทคโนโลยีสมัยใหม่ได้ และใช้ภาษาไทยได้ดี และระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตที่น้อยที่สุดคือ สามารถใช้ภาษาต่างประเทศได้อย่างน้อย 1 ภาษา

ระดับความคิดเห็นของผู้ประกอบการในจังหวัดลพบุรี จังหวัดสระบุรี และจังหวัดสิงห์บุรีมีระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตด้านบุคลิกภาพภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.100$, $S.D.=0.768$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิต 3 อันดับแรก คือ ชื่อสัตย์สุจริต รองลงมาคือ รับผิดชอบต่องานที่ทำงาน และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตที่น้อยที่สุดคือ แต่งกายสุภาพ สะอาด เรียบร้อย ถูกกาลเทศะ

3. การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่าง ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างพบว่า เพศ ไม่มีผลต่อระดับคุณลักษณะของบัณฑิตและภาพรวม มีเพียงด้านบุคลิกภาพด้านเดียวที่มีความแตกต่าง ความแตกต่างด้านตำแหน่งหน้าที่ มีผลต่อระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตในด้านความรู้ความสามารถพิเศษ ด้านบุคลิกภาพ และภาพรวมของกลุ่มตัวอย่าง

ทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตจำแนกตามด้านความรู้ความสามารถพิเศษ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเจ้าของกิจการมีความแตกต่างในเรื่องคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตกับผู้อำนวยการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ หัวหน้าแผนกมีความแตกต่างในเรื่องคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตกับตำแหน่งผู้อำนวยการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001

ด้านบุคลิกภาพ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีตำแหน่งหัวหน้าแผนกมีความแตกต่างในเรื่องคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตกับ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประเภทสถานประกอบการ พบว่า ความแตกต่างด้านประเภทสถานประกอบการ มีผลต่อระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิต ทั้ง 2 ด้าน คือ ภาพรวมของกลุ่มตัวอย่าง ($F=3.756$, $Sig.=0.024$) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ ด้านความรู้ความสามารถพิเศษ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ มีเพียงด้านบุคลิกภาพไม่มีผลต่อระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของบัณฑิต ซึ่งแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์จำแนกตามด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นส่วนราชการ แตกต่างกับกลุ่มที่เป็นเอกชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ด้านความรู้ความสามารถพิเศษ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นส่วนราชการ แตกต่างกับกลุ่มที่เป็นเอกชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ด้านภาพรวม พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นส่วนราชการ แตกต่างกับกลุ่มที่เป็นเอกชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

อภิปรายผล

จากผลการศึกษา คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ตามทัศนะของผู้ประกอบการในจังหวัดลพบุรี จังหวัดสระบุรี และ จังหวัดสิงห์บุรี มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายดังนี้

ผลการวิเคราะห์ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตตามทัศนะของผู้ประกอบการ พบว่า ผลการวิเคราะห์ระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตตามทัศนะของผู้ประกอบการ

ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ พบว่า ระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตคือ ใฝ่หาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ มีวิสัยทัศน์กว้างไกล และพัฒนาความรู้ให้ทันต่อเหตุการณ์ และสามารถนำความรู้ไปใช้กับงานที่ได้รับมอบหมาย สอดคล้องกับงานวิจัย จรัส สุวรรณเวลา (2540, อดมศึกษาไทย) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านวิชาการไว้ดังนี้ ความสามารถในการหาความรู้เพิ่มเติม และคงความเป็นนักวิชาการไว้ตลอดเวลา ทั้งนี้ต้องวิสัยใฝ่รู้กำกับอยู่ด้วย จึงจะสามารถเป็นนักวิชาการได้ ในสภาพที่วิทยาการก้าวหน้าและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ความสามารถทางภาษาวิชาการโดยเฉพาะอย่างยิ่งภาษาอังกฤษ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีการสื่อสารสารสนเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต เป็นเครื่องมือสำคัญในการเป็นนักวิชาการ นอกจากนี้ นักวิชาการยังมีจริยบรรณ หรือค่านิยมของนักวิชาการอันพึงรักษา ได้แก่ ความซื่อสัตย์สุจริต ไม่กล่าวเท็จ ไม่เอาสมบัติของผู้อื่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งทรัพย์สินทางปัญญามาเป็นของตนเอง และใช้วิชาการในทางที่ก่อให้เกิดประโยชน์ ไม่ใช่ก่อให้เกิดโทษหรืออันตรายต่อสังคมและต่อตนเอง

ด้านความรู้ความสามารถพิเศษ พบว่ามีระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิต คือ ใช้คอมพิวเตอร์พื้นฐานและอินเทอร์เน็ต (internet) ได้ ใช้อุปกรณ์เทคโนโลยีสมัยใหม่ได้ และใช้ภาษาไทยได้ดี สอดคล้องกับงานวิจัย นุชฤดี รุยใหม่ (2541, บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง คุณลักษณะของบัณฑิตสาขาโฆษณาที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบการเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กล่าวคือ ผลการวิจัยด้านความสามารถพิเศษได้มีการศึกษา 7 ด้าน ได้แก่ 1) ความรู้ในหลายภาษา 2) ความรู้ในการใช้คอมพิวเตอร์ 3) ความรู้ด้านเทคโนโลยีสมัยใหม่ 4) ความสามารถด้านการสื่อสาร ความสามารถทำงานเป็นทีม ความคิดสร้างสรรค์ และการแสวงหาความรู้ด้วยตัวเอง ซึ่งผลการศึกษาอยู่ในลักษณะเดียวกับความรู้ความสามารถด้าน

วิชาการ ซึ่งประสงคมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าค่าการประเมินของหน่วยงาน แต่ความประสงค์ในคุณลักษณะของบัณฑิตในด้านความรู้ความสามารถพิเศษนั้น มีข้อสังเกตคือ ความรู้ด้านการใช้คอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีสมัยใหม่ การทำงานเป็นทีม และความคิดสร้างสรรค์ เป็นคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในลำดับแรก ๆ

ด้านบุคลิกภาพ พบว่ามีระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิต คือ ชื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อหน้าที่การงาน และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี สอดคล้องกับงานวิจัย จรัส สุวรรณเวลา (2540, อดุมศึกษาไทย) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านบุคลิกภาพไว้ ดังนี้ ต้องรู้จักคุณธรรม จริยธรรม ตามสมควรแก่ฐานะของผู้ที่ได้รับการศึกษาดี โดยสอดแทรกกำกับอยู่ในพฤติกรรมทุกด้าน ทั้งกาย วาจา และใจ และ นุชฤดี รุยใหม่ (2541, บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่องคุณลักษณะของบัณฑิตสาขาโฆษณาที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบการเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ผลการวิจัยด้านบุคลิกภาพได้มีการศึกษา 9 ด้าน ได้แก่ 1) การปรับตัวเองเข้ากับสิ่งแวดล้อมเปลี่ยนแปลง ความอดทนในการทำงาน ความสามารถในการเข้าสังคม มนุษยสัมพันธ์ จรรยาบรรณและความซื่อสัตย์ ความเป็นผู้นำ ความเชื่อมั่นในตัวเอง การมีวิสัยทัศน์ และการมองการณ์ไกล และการรู้จักกาลเทศะ ซึ่งมีระดับของคะแนนอยู่ในเกณฑ์ดี ซึ่งต่ำกว่าความประสงค์ของหน่วยงานเป็นส่วนใหญ่ ยกเว้น คุณลักษณะด้านมนุษยสัมพันธ์ และจรรยาบรรณและความซื่อสัตย์ ที่มีผลการประเมินอยู่ในเกณฑ์ที่ดีมาก

ตำแหน่งหน้าที่แตกต่างกัน มีผลต่อระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตในด้านความรู้ความสามารถพิเศษ ด้านบุคลิกภาพ กลุ่มตัวอย่างที่มีตำแหน่งหน้าที่แตกต่างกันมีความแตกต่างในเรื่องคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์

สถานประกอบการ มีผลต่อระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตทั้ง 2 ด้าน คือ ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ ด้านความรู้ความสามารถ มีเพียงด้านบุคลิกภาพไม่มีผลต่อระดับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิต ความรู้ความสามารถทางวิชาการ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นส่วนราชการ แตกต่างกับกลุ่มที่เป็นเอกชน ส่วนด้านความรู้ความสามารถพิเศษ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นหน่วยงานส่วนราชการมีความคิดเห็น แตกต่างกับกลุ่มที่เป็นหน่วยงานเอกชน

ส่วนความต้องการใช้บัณฑิต การเลือกใช้บัณฑิตพบว่าไม่ว่าจะจบสาขาไหนก็เลือกใช้บัณฑิตไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

การวิจัย เรื่องคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตตามทัศนะของผู้ประกอบการ สามารถนำผลดังกล่าวมาใช้เป็นข้อเสนอแนะได้ดังนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

ผลการวิจัย สามารถสรุปข้อเสนอแนะได้ ดังนี้

1. ผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี โดยเฉพาะฝ่ายวิชาการและฝ่ายกิจกรรมนักศึกษา ควรเร่งส่งเสริมให้นักศึกษามีคุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรม ให้มากขึ้นโดยการ จัดกิจกรรมหรือจัดหลักสูตรเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม เพราะคุณธรรม จริยธรรม เป็น คุณลักษณะของบัณฑิตที่ผู้บริหารสถานประกอบการต้องการให้เกิดขึ้นในตัวบัณฑิต ถ้า มหาวิทยาลัย ฯ สามารถส่งเสริมให้บัณฑิตมีคุณสมบัติด้านนี้ได้เป็นอย่างดี ก็จะสามารถช่วยลดปัญหาการว่างงานของบัณฑิต และช่วยให้ได้บุคลากรที่มีคุณภาพ เป็นกำลังสำคัญของ ประเทศชาติ

2. อาจารย์ผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้องควรมีการศึกษาความรู้และพฤติกรรมเกี่ยวกับ จรรยาบรรณในวิชาชีพของนักศึกษา เพื่อหาแนวทางในการส่งเสริมจรรยาบรรณในวิชาชีพได้ อย่างถูกต้องเหมาะสม อันจะเป็นการช่วยส่งเสริมให้นักศึกษาเป็นคนดีเป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพ ซึ่งเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรวิจัยในกลุ่มนักศึกษา และกลุ่มผู้ประกอบการในส่วนที่อยู่นอกเหนือในเขต จังหวัดลพบุรี จังหวัดสระบุรี และจังหวัดสิงห์บุรี

2. ควรวิจัยโดยขยายมิติของคุณลักษณะให้มากขึ้น และให้มีความสอดคล้องกับ สภาพปัจจุบันให้มากที่สุด เพื่อที่จะให้การวิจัยมีแง่มุมที่กว้างขวางขึ้น รวมทั้งได้ผลลัพธ์ที่มี ข้อเท็จจริงตามสถานการณ์มากขึ้น

3. ควรวิจัยเปรียบเทียบความพึงพอใจของสถานประกอบการ กับหน่วยงานอื่นที่ ปฏิบัติงานในลักษณะคล้ายกัน เพื่อเป็นการขยายมุมมองในการวิจัย และได้ทราบทัศนคติของ กลุ่มบุคคลที่มีสภาพการทำงานที่ค่อนข้างแตกต่างกันอย่างชัดเจน